

TOVERI

Lehden suomenkielisen työpöytäkirjan...
W. N. REIVO LAURI MOILANEN
ADOLPH SALMI A. E. MAKELA
SULO SYVANEN

TOVERI (THE COMRADE)

The organ of the Finnish workers in the western states. The only Finnish daily in the West. Published daily, except Sunday, at Astoria, Ore., by the Western Workers' Publishing Society.

Entered as second-class matter July 18, 1912, at the postoffice at Astoria, Oregon, under the Act of March 3, 1879.

Ilmoitushinta 40c palstatuomalla. Kuuilmoitukset \$1.50 kerta ja kuukausittain \$2.00 kerta. Kihlaus, syntymä ja vihollisuus-ilmotukset 30c kerta, haluannetieto ja nimennuotto-ilmotukset 25c kerta, naimen-ilmotukset \$1.50 kerta, avioero-ilmotukset \$1.00 kerta. Seisovat ilmoitukset sopimusten mukaan. Satunnaisia ilmoituksia tulee rahaa senraita mukana. Englanninkieliset suomentaen vapausi.

TILAUSHINNAT
Yhdysvalloissa ja Canadassa:
3 kuukautta...\$1.35 6 kuukautta...\$2.25
1 vuosi...\$4.00 1 kuukausi... 50c
Suomen ja muualla ulkomaille:
3 kuukautta...\$1.50 6 kuukautta...\$2.50
1 vuosi...\$4.50 1 kuukausi... 50c

SUBSCRIPTION RATES:
In the United States and Canada:
One year...\$4.00 Six months...\$2.25
Three months...\$1.35 One month... 50c
Advertising rates in effect July 1, 1912, 49 cents per inch. Special discount is allowed for larger and continuous advertisements.

TOVERI BOX 99, ASTORIA, ORE.
Huoneisto sijaitsee 10:n ja Duane katu-
jen kulmassa. Telefoni: konttori 365,
toimitus 822.

Sehän kuuluu asiaan

Oregon Voter-nimisen lehden viimeksi meille saapuneessa numerossa ollaan paheksuttuina sitä, että Portlandissa "elää kokonaisia perheitä, joilla on lapsikin, sellaisissa huoneistoissa joissa ei ole ikkunoita, ja joissa ovet aukeavat käytävälle, joilla ei ole minkäänlaista ilmanvaihtoa", joten "huoneustot ovat pahanhajuisia, vaikka niistäkin huolehdittaisi". Sekä edelleen:

"Koko sellaisessa haisevassa kerroksessa, jossa asuu kymmenen henkilöä, on yksi ainoa vedenottoaika, jota jokainen on käytettävä."

"Kymmenestä kahteenkymmeneen perheen käytettävänä on arnoastaan yksi ulkokuono (toilet), eikä sekään ole sellainen, että siellä voisi olla täydellisessä yksinäisyydessä."

"Kokonaiset perheet, joihin kuuluu kumpakaan sukupoltoa, asuvat samassa huoneessa, jossa ei ole vettä, ei ilmanvaihtoa, eikä tilaisuutta eristyttyä toisista (privacy)."
"Känsistyneet puurakennukset ovat pakatut täyteen ihmisillä niin huonosti varustetut tulipalon varalta, että jos sellainen sattuisi, merkittävä hirvittävä ihmishenkien menettäminen."

Epäilemättä on kaikki tämä totta, sillä se kuuluu asiaan "yleisen varallisuuden" vallitessa, sellaisen kuin nyt sanotaan työväestönkin keskuudessa vallitsevan. Kaikenlaiset onnenonkijat

VIIKON VARRELTA

Tämän viikon varrella ei ole tapahtunut ollenkaan suria asioita, sellaisia nimittäin, joista v-läkelteralaiset olisivat mitään tiputelleet kellariin. Suurista maailman tapahtumista minulla taas ei ole lupaa puhua... sillä minä olen aina ollut ankara laillisuuden kannattaja, niin vaarallista kuin se joskus onkin.

Kirjeenvaihtokilpailusta.

jonka viimeiset kirjoitukset julkaistaan tässä lehdessä, minulla lienee lupa sanoa muutakin kuin se, että en millään tavalla halua vaikuttaa palkintotuomareihin, koska en halua suuttua vastaväriini, niitä lukuisia kirjeenvaihtajia, jotka ovat aihe-rasti kirjoittelleet ja joista toivon tulevaa selkäänä, jos joskus joutuisin yläkertaisten kanssa otteleihin.

Siitä minä on tapahtunut, en sano mitään, mutta siitä mikä ei saisi tapahtua, muutaman sanan. Asia on nähäkseen nyt siten, että vaikkakin kirjoituskilpailu nyt loppuu, niin Toverille ei saa "kuivua", kuten paikoin näyttää pelättävän. Ja sen "kuivumisen" estämiseksi minä ajattelin jotakin tässä sanoo, jos sattuisin siinä onnistumaan paremmin kuin yläkertaisten esittävissäan toimittajien asettamissa Seattleen ja Friscoon... Ne veljet eivät tapakaan missään onnistua.

Niin, minä ajattelin kysyä kirjottajilta, miten heidät voisi pitää mukana, ettei täällä tarvitsi olla ihan yksin? Edelleen kirjottelminen on välttämätön,

ovat saaneet vapaasti narraila työvästöä länteen, jossa sitä nyt ovat kaikki paikat täynnä, löytämättä työtä tai asuntoa. Vuokrat ovat korotetut suunnattomasti, samoin kuin elintarpeetkin, ja siksi sanomalehdistö puhuukin "hyvästä ajasta". Eikä se siinä puhu omiaan. Aika on hyvä -riistäjille, joita porvarillinen sanomalehdistö edustaakin.

Turhaa on pelätä, että Portlandin kaupunkeihin ryhtyisi mihinkään toimenpiteisiin tämän "yleisen varallisuuden" - joukkokorjuuden - perusteiden särkeväksi. Jos kaikilla olisi mukava asunnot, niin kukaan ei eläisi yllisyydessä.

Ja että sellaiset suhteet jatkuisivat edelleen, puhua sama "Voter" innokkaasti erään itä-oregonilaisen karjovainin - ei Oxmanin - lähettämistä senaattoriin. Herralla kuuluu olevan hyvin paljon karjaa ja lampaita joiden etuja hänen pitäisi päästä ajamaan Yhdysvaltain senaattiin, jossa nykyinen senaattori McNary kuuluu ajavan liian vähän itä-oregonin lampaiden ja karjain etuja.

Ehdokas kuuluu olevan liikemies, - jonka seikan mainitsemisen muuten on turhaa, sillä mitenkäpäs hänellä muuten olisi karjaa ja lampaita tai muita, joiden etuja on valvottava."

Ehdokas on nykyisen senaattorin edustajien väitteiden mukaan "rikas voittoilija, joka koettaa ostaa senaattorin paikan." Ja kuten tiedämme, puhuvat virantavotteijat toistaan totta aina silloin kun ne niitä moitiskelvat. Porvarillista virantavotteilijoista pääsee aivan täyteen käsitykseen siten, että arvostelee niitä vastustajansa esittämässä valossa.

Oregonin äänestäjät, jotka vii-me vaaleissa niin auliisti siirsivät omista lahoista taskuistaan kurssi miljoonaa dollaria huviteiden rakennuttamiseksi niille itäiläisille ja muille miljoneereille, jotka omistavat tusinaverran antoja, jotka kulkevat kesäkaudet pitkiä karavaaneissa, tietenkin ottavat tämän huomioon ja äänestävät karjovainin senaattiin, että lamman ja karjan edut tulisivat ajatuksi, sillä turhaa on odottaa, että kumpikaan ajaisi siellä työväestön etuja. Se tehtävä on sosialistien osana.

Järjestymisen luokkataistelun

Järjestymisen, keskittämisen, voima- ja vaikutusvallan laajentaminen samaa tarkotusta varten, näytää olevan lakina yhteiskun-

silla pahoin jäivät kesken useat kysymykset, joista mainittiin ja kukapa ne käsiteltäisiin vahviksi, elleivät ne jotka niitä aloittivatkin. Tacomalaisilla on esityksensä tässä suhteessa, eikä se pahimpia olekaan, mutta hyväkää -nä jonkun toisen esityksen sellaisenaan, ei kuulu meikälaisten tapoihin, siksi minäkin "harkitsen ja punnitsem" sitä ja odotan miä kirjeenvaihtajilla itsellen on sanomista tässä jutussa. Yhtiökokoukselle valmistetaan oman esityksen, jota sopii tulla kuulemaan. Sen vain sanon, että se siellä hyväksytään minkä astorialaiset katsovat parhaaksi - elleivät muut läheta edustajiaan kokoukseen."

Liiikemme yhtiökokous

on enää ainoastaan kolmen viikon päässä. Mutta tuskin on vielä ryhdytty minkäänlaisiin alkuvaihteluihin, ellen minä nyt tässä ala lukuunottamatta niitä päria vryytystä, joita kirjeenvaihtajat ovat tehneet yksityisten mielipiteidensä esittämiseksi tässä kysymyksessä. Minä en kannata kellaritoimintaa oikeastaan minkäänlaisen kokouksen valmisteluksi, sillä saattaa käydä siten, että ne aiheuttavat ulosheittäjän tarvetta kokouksissa, joka esittäjän ajamiseksi pois kokoushuoneesta, tai astain pois pöytäkirjoista; asiat joiden suhteen kellaritoiminta on tarpeellinen, eivät työväenluokan etujen kannalta ole - minun mielestäni - tarpeellisia käsiteltäväksi, vaan useimmiten yksityisten oikeutujen ilmiöitä, mutta sittekin sanon tässä lauseen tai pari.

Kun se yhtiökokous nyt kuitenkin tulee ja siellä voidaan puhua asioistakin, niin minun käsittääkseni olisi edustajien valin-

nallisessa elämässä. Luokkaetujien kannalta on kapitalistiluokkaa katsonut eteensä aikanaan; se on järjestänyt kaikki, mikä sinunkin sen arvoista on, täyttämään riisto-oikeuden etuja ja suojelemaan riistäjän valtaa. Kapitalistien valtiolliset puolueet, minkä nimisiä ne siite ovatkin, tarkottavat yhteisesti samaa; heidän sanomalehdistönsä ei tee pienintäkään poikkeusta siitä. Koulu, jo kansan lasten opetuksesta alkaen, tähtää semmoisen käsityksen istuttamista nuorten ihmistaimien meliin että kapitalistinen omistusoikeus on ainoa oikea ja pyhä omistusmuoto; että kapitalistinen yhteiskunta ja valtiokäsite on muuttumattomus; että on rikos ajatella muunlaista talousjärjestelmää ja vielä rikollisempaa on ajatella ja tuoda julki valtion voivan olla toisenlaista tarkotusta varten.

Voisimme vielä lyhyesti mainita että tieteet käytetään yksinomaan palvelemaan riistämisen välikappaleina, samaten kuin kirjallisuus luomaa, peittää ja koettaa eksyttää sivistyksen ja kulttuurin nimessä niitä jotka sitä käyttävät.

Semmoinen on se muuri, jota vastaan työväenluokan on järjestettävä, kehitettävä, koottava voimiaan, käytettävä niitä aseita ja menettelytapoja joita vastassa olevat voimat edellyttävät. Se on suuri, pitkälinen, voimia ja tarmoa kysyvä tehtävä ja työväenluokan täytyy kyetä siihen. Sen täytyy saada käsiinsä määräämisvalta, ylin voima yhteiskunnassa, ennen kuin se voi ryhtyä lopullisesti toteuttamaan yhteiskunnallista muutosta.

Mutta ennenkin sinne päästään, tulee suorittaa välillä oleva tehtävä. Se tehtävä on järjestäminen, työväen kasvattaminen käsittämään yhteiskunnan taloudellisia kysymyksiä. Täytyy päästä vaikuttamaan koululla o-petussuuntaan ja järjestelmään.

Työväen tulee järjestymisen kautta tehdä itsensä tunnetuksi ja vaikuttavaksi voimaksi joka osana yhteiskunnan elimistöä. Sanomalehdistönsä ja oman, köyhälistökirjallisuuden kautta arvostellaan, tutkitaan ja käsitellään jokaista ilmiötä, teollisuuden alalla, yhteiskunnallisella ja lainlaadinnan alalla ja nykyinen aika vaatii jokaisen valtiollisen kysymyksen käsittelevä köyhälistön edun ja mailmankatsomuksen valossa. Näin pysytään kiinni asioissa kiinteästi, työväenluokan halu toimintaan herää ja hän ottaa osaa liikkeeseen.

Taloudellisesti järjestyneen taistelee työväki parannuksia jo-

ta nyt päiväjäestyksessä, muutosten saattaa käydä niin, että minä pidän yksin koko kokouksen jossa esinmyin enemmistönä ja vähemmistönä. Onhan jo lausuttu useassa "kirjallisessa todistuskappaleessa", että asioita olisi.

Tottakai nyt on asioita, joista voi innottaa puhumaan. Sellaiset kuivat kokoukset kuin esim. viimeinen yhtiökokous oli, eivät mitään innostaa, sillä kukapa sitä viitsii vaihtaa järkäleä seläiläisiin kuin kirjeenvaihdon järjestelyillä ja muilla samanlaisilla, täytyy saada jotakin "kansantavallisempaa", josta puhuesaan voi vaikuttaa asettaa etukönsä säestelemaan ovipieleen. Siinä se jmyr kokous tulee.

Viimeisessä yhtiökokouksessa oli esim. toimittajan arvostelu-sanojen johtokunnan ja liikkeenhoitajan ikäänkin keskinäisestä sopimuksesta tavallaan tekemättä. Sellainen ei saa tapahtua nyt Uusi liikkeenhoitaja on otettava ensinnä käsitell, siite johtokunta ja toimittajat ja katsottava aivan viimeisintä lihasdukosta myöten mitä kukin on syönyt, jos hyvinkin olisi joutokassa ihmismyöjiä, - vaikkapa ei pöytäkirjaan kaikilla havaintojmerkkittävissäkin. Sitte on otettava Toverit monine "pätkä" ja kantoineen ja katso-tava miksi se tilaajamäärä aina vain kohoaa, vaikka mitä kirjoitettaisi.

Ja jos näitten jälkeen siite vielä ulkopolisilla edustajilla on aikaa, niin voitaisi siite keskustella Toverin tilaajamäärän korottamisestakin, ikäänkuin jatkona, muiden puutteessa, sillä, kuten sanottua, innottaa ei sellaisenaan juttuun juuri viitsi, - puhumattakaan ennakoival-

etuja teollisuuden alalla. Yhteiskunnallisesti ja valtiollisesti se vaatii ja ajaa tahtoaan läpi lain se ja laadinnan kautta. Se valvoo ja järjestymisensä voimalla pakottaa jo saavutettujen parannusten täyttämistä. Ja jos työväki käsittelee täysin taloudellisen ja valtiollisen toiminnan välttämättömyyden ja yhteenkuuluvaisuuden, silloin eivät juonitelvat kapitalistien poliitikoitsijat voi eksyttää työväkeä hajoantamaan sen narmaisuuden edessä, että joku voitto on saavutettu ainoastaan taloudellisella taistelulla, että valtiollinen toiminta oli tehoton. Niin paljon kuin jo valvutuneet luulevat käsittävän -sä kapitalistien metkuihua, voidaan heitä vieläkin johtaa harhaan.

Yksi kapitalistiluokan menettelytapoja on työväen luokan luokkatietyyden soveltaminen, ja joka kerta kun työväki joutuu erimielisyyteen harhaanjohtavasti, tunkee kapitalismiä kilansa väliin. Se käyttää kaikki keinoensa häikäilemättömpään provoseeraukseen asti. Työväestö saattaa olla tiedoton sen suhteeseen.

Milloin tapahtuu yhteiskunnallinen vallankumous? Jonakin päivänäkö, jolloin työväki päät-

tää ja ottaa yhteiskunnan omiin käsiinsä?

Ja onko se silloin valmis, pitemmittä mutkitta? Se tapahtuu jo silloin kun uusia luokkatietoisia työläisiä saadaan liittymään proletariaatin riveihin. Aina silloin kun proletariaatti on malla voimallaan pakottaa kapitalistien huovuttamaan semmoista joka auttaa työväkeä luokkataistelussa uusiin voittoihin ja kasvattaa sen voimaa. Se toimii aina saman tarkotuksen saavuttamiseksi, ja kun aika tulee, jolloin köyhälistön voima, tietoisesti järjestynyt voima, kasvava ylivoimaiseksi siite vallan saataa ryhdyttään toteuttamaan köyhälistön ohjelmaa tuotantolaitosten yhteiskunnallistuttamista, koulun ja opetuksen järjestämistä, terveyden järjperäistä hoitamista, vanhojen ja työkyvyttöimien huolehtimista. - Se tapahtuu järjestymis- ja valmistus-aikana taistelussa opitun kokemuksen mukaan.

Työväenluokan voitto, yhteiskunnallisen vallankumouksen heidemat, on aikajaksosien, tilaustisiin ja olosuhteisiin perustuvan tarkasti harkitun käydyin luokkataistelun tulos.

A. V.

MAILMANKATSOMUKSIA

POLIISIIN ISÄNMAALLISUUS.

"Laki on niinkuin se luetaan" ja se, miten sitä luetaan, riippuu siitä, kenelle sitä luetaan. Sen kaiken me tiedämme sisältyvän kapitalistisen järjestelmän olmukseseen.

Näinä aikoina on niin moni sosialisti saanut merssua vuosikausiksi liinaan sentähden, kun ei ole prikelleen yhtä mieltä syyttäjänsä kanssa. Vaikka useat tuomitutista sosialisteista eivät ole tehneet itseään syyttäjiksi sellaisenaan, josta toistaisiin nykyisten poikkeuslakien mukaan rangaista, ovatpahan airt arvostelleet kapitalistien saalis-tusta ja saalistussuunnitelmia, niin läitä huolimatta ovat he saaneet vuosikausien tuomioita, ja uusia tuomioita on tekellä. Jos poliisi saa haistatua jonkun sosialistin millään tavalla arvostelleen kapitalistista poliittikkaa, on hän heti arvostellian niskassa ja vuosikausien tai lievimmissä tapauksessa kuukausien vankilatuomio on valmis. Mutta joku kapitalistipuolueen tunnettu pomo sensijaan saa las-kertella mitä tahansa ja poliisi kumartaa nöyränä ja sanoo ei olevan aihetta mihinkään toimenpiteisiin.

Äskettäin sattui juuri sellainen tapaus, jossa poliisi nosti vain nöyryy-tä hattuansa kun häntä vaadittiin toimenpiteisiin "epäisänmaallista" republikaanin kohtaan. Republikaanin puolueen yksi kuuluisimpia pomeja William Barnes, oli New Yorkin republikaaniklubissa everstin Galen ja

Prescottin ynnä muiden kanssa. Siellä luonnollisesti keskusteltiin yleisistä asioista. Keskustelussa eversti Gale kehotti Barnesia jättämään yleisten asioiden huolesta Setä Samuilille ja luottamaan häneen. Mutta republikaaninen puoluepomo kimpaan-tui siitä ja sanoi ruokottomuden Setä Samuilista. Siitä taas kimpautui eversti Gale ja kutsui poliisin, ja niin lähdettiin poliisiasemalle.

Mikä on sinne? kysyi poliisiasemalla oleva poliisiluutnantti Connors syytetyä.

William Barnes. Poliisiluutnantti kuuluttaman nimen, ei tiennyt mihin katsella, sillä hän tunsti olevansa heikosti kiinni leipä-vartaassaan, tietäessään kuka kuulusteltava oli. Ja eversti Galen vastaväitteistä huolimatta poliisiluutnantti ei uskaltanut "satuttaa kättänsä" tunnettuun republikaanipomoon, vaan joutui uskovansa Barnesin isänmaallisuuteen ja päästi hänet menemään.

Eikä tässä yritetä sanoa, että Barnes olisi pitänyt ilman muuta pistää koppin ja sieltä lennättä parkki-kymmeneksi vuodeksi vankilaan, mut-ta jos tuon ruokottomuden sanoja poliisi olisi sosialisti, poliisin hyvääntuotuisuudesta ei olisi ollut jälkeäkään; hän olisi väittänyt syytetyn epäisänmaalliseksi ja vaaralliseksi henkilöksi, vaikkapa hänellä ei olisi ollut todistuksen muruaanka, kunhan vain näin mahtavan syyttäjän syyte kuin

kuin tiikeri, mutta omaamatta aavistustakaan tarkotusperustaan. Frank Buchanan, illinoisilainen kongressimies, joka koetti kaikkensa gomperismin ohjelman mukaan perantaa työväestön asemaa, olellalla "puolueeton" on nyt ajautunut haaksirikko-tuumeina rannikolle ja takasin ruumilliseseen työhön: "rahallisesti ja poliittisesti vararikko-tuumeena", kuten hän itse selitti, olasi hän entiseen rautavaliurin ammittiin.

Sellainen on surullista. Ja sen surullisuus johtuu siitä, että Buchanan ei ole koko taistelusta oppinut mitään, ei ainakaan selityksestään päättäen. Hän ei käsittä vielääkään, että hän oli luokkasuhteitten aiheuttamien vastakkaisuusien potku-pallo, joka keltovottomaksi kulu-palloa potkastiin tiensyvuun, ih-mettelemään "tenemää ammol-laan, mitä tarkotusta on koko potkimisella. Eikä hän siitä vielääkään käsittä sen enempää kuin potkuvallakkaan käsittä olemassaolonsa tarkotusta.

Sääli miestä, joka aikansa us-kollisesti taisteli, osottaakseen "työväestölle" "luokkatoiminnan" "arpeettomuuden". Hän koetti saada oikeutta porvaripuolueilta "toteuttaa sitä gomperismin ohjelmaa, että "hyvät miehet" ovat "kaikki mitä työväestö tarvitsee: että - sen itsenäisen poliittinen toiminta on tarpeetonta, kunhan vain saadaan "työmiehiä" virkkoihin.

Buchanan oli tövimes, jota käytettiin svöttimä, sellainen tävetytti luntti, jonka vartioimisen työväestö uskoi, mutta joka ei "bertaakaan" voinut antaa varo-tusta aiallaan, kun ei itsekään vaaraa aavistanut. Buchanan petti työväestön, ja

Yhdysvaltain armeijan upseerin tekemä.

Yleinen asiantila onkin se, että poliisi ja tuomarit koettavat kaikkiin voimin tekemällä tehdä jokaisesta käsitteä saamastaan sosialistista yhteiskunnalle mahdollisimman vaarallisen henkilön, sensijaan kun kapitalistipuolueiden pomejen hyvin monet pahastikin hallituksen poliittikkaa ko-lauttelevat lausunnot saavat mennä itse edestään. Poliisi siis koettaa varta vasten kasvattaa työläisissä epäisänmaallisuutta - josta poliisille aikanaan tulee annettavaksi kiitoslau-sunto - ja kapitalistien epäisänmaallisuutta poliisi peittää minäkö, ja paljonhan poliisi voi... Rai.

MEIDAN ENTINEN PRESIDENTTI: EHDOKKAAMME ALLAN L. BENSON.

(True translation filed with the Postmaster at Astoria, Ore., March 30, 1918, as required by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)

Sosialistipuolueen presidenttiehdokas v. 1916 vaaleissa, Allan L. Benson, vakaasti kannattaa presidentti Wilsonia Amerikan taistelussa kansainvälisen puolesta, sanotaan eräessä sanomalehtiutuksessa. Ankarasti hän myös kannattaa suuren amerikkalaisen sotajoukon lähettämistä Ranskaan ja tulee taistelemaan jokaisen sellaisen sosialistin valitsemista vastaan mihinkään virkatoimeen, joka vastustaa Yhdysvaltain tehokasta osanottoa saksalaisen militarismin kukistamiseksi.

"Sanomalehdet kertovat", on Benson lausunut, "Victor L. Bergerin pitävän Wisconsinissa Yhdysvaltain senaattiin pyrkivänsä vaalipuhelto, joissa hän vaatii Amerikan sotajoukkoja heti palautettavaksi Euroopaa. Jos niin on asianlaite, minä vilpittömästi toivon hänen joutuvan tappiolle. Belgian, Ranskan ja Englannin sosialistit varmasti vastustaisivat moista tekoa ja samaa mieltä olisi luultakseen myös vankilassa oleva Liebknecht."

"Nyit presidentti Wilsonin ollessa arvelen olevan vähemmän yksityistettyä kuin oli Lincolnin aikana, ja minä myös luulen, että presidentti Wilson inhoaa nykyisiä rahakointeilla-luorjusia yhtä suuresti kuin Lincoln aikoinaan. Kieletämättä ovat Euroopassa nyt paljon suurimerkityksellimmät asiat vaassa kuin mitä Lincolnilla oli ratkaistavanaan eikä meidän saa epäillä. Presidentti on kaikella muotoa ilmaissut haluaansa lopettaa sodan oikeudenmukaisilla ehdolla, ja voimme luottaa siihen, että hän pysyy tällä kannallaan perille asti."

Vahinko vaan, ettei meidän Benson tätä kaikkea tiennyt ja sanonut jo silloin, kun hän kävi vaalitaistelua samaa Wilsonia vastaan. Niinkuun asiat nyt ovat, ei meille nyt tehnyt mitään eroa, kumpi näistä herroista tuli valituksi Yhdysvaltain presidentiksi. Mutta ajatelkaas, missä oltaisiin, jos tuollainen Benson olisi tullut valituksi - sosialistien äänillä!

TOTEUTUNUT AAVISTUS.

Suuri englantilainen lääkäri William Harvey, jota maailma saa kiittää verenkierrotoin keksimisestä, kuoli kesäk. 3 p. 1657 maatilallaan. Tämä mies, josta alkaa aivan uusi jakso tieteen historiassa, oli jo lapsesta saakka ollut sellainen omiuisen pe-

lon vallassa, että hän tulee sokeaksi, vaikka hänellä ei oikeastaan ollut mitään vikaa silmissä. Usein ystävät nauroivat tälle hänen perustet-tomalle pelolleen. Kuitenkin osot-tautui tuo nauro epäoikeuteutiksi. Eräänä aamuna astui taidehoitajatar tavallisuuden mukaan Harveyn makuuhuoneeseen, siirsi ikkunaverhot syrjään ja avasi ikkunaluukut; siite hän kysyi, eikö herra jo nou-se ylös. "Jokos te olette ikkunaluukut avannut?" kysyi Harvey. - "Palvel-jatar sanoi sen tehneensä. - "Sulke-kaa ne taas", käski Harvey. Palvel-jatar sulki ne. - "Avatkaa ne siite uudelleen." - Palveljatar teki niin ja kysyi siite itsännäl-tään: "Mikä teitä valvaa, herra tohtori?" - "Minuako? Olen tullut so-keaksi, niinkuin olen aina avista-nutkin. Tuokaa minulle lukuhonee-ni lieden yläpuolella olevalle hyllylle asetettu pullo." Taloudenhoitajatar kiiruhti täyttämään käskyä, luullen Harveyn aikovan lääkittää silmiään. Mutta tämä tyhjensikin pylloin sisäl-lön suuhunsa ja noujauti taaksepäin, ikäänkuin nukkuneeseen. - "Milloin saan teidät taas herättää?" kysyi palvel-jatar. - "Herättääkö? Ei mil-loinkaan! Muutama silminräpäyk-sen kuluttua olen tiillä kaikkilvai-ken edessä, Hän on antava anteeksi, ettei kahdeksankymmen-vuotias vanhus tahtonut eikä sokeana." - Siite hän oikasti ruumilnsa ja kuoli.

Näin tarina Harveya kuolemasta tavallisesti kerrotaan. Toisissa elämäkertoissa hänen vain yksinkertai-setti sanotaan kuolleen halvaukseen. Ehkä on tahdottu asiaa hieman sievistellä, puoleen taikka toiseen.

Järjestöme asioita

PÖYTÄKIRJA

tehty S. S. Järjestön toimeenpan-nevan komitean ylimääräisestä kokouksesta maalisk. 3 p., 1918.

I
Kokouksessa olivat läsnä: Tornqvist, Halme, Helander, Lehtovaara, Bowers, Laurila ja allekirjottanut, ja vähän myöhemmin saapui Tuuri. Puheenjohtajaksi valittiin Helander; kirjuriina toimi allekirjottanut.

II
Keuhus oli aperttuin koolle suunnitteleman toimintatavasta, joihin olisi ryhdyttävä avustukseemme Suomen työväenliittuusta ja torjumaan tälläkäläisten porvariltehtien valheellisia hyökkäyksiä Suomen työväenliittusta ja sen tälläkälästä virallista edustaa vastaan Ensiksi pidettiin yleisen alustavaa keskustelua ja sen jälkeen jaettiin asiat sikäli kuin niitä läimeti.

III
Päätettiin pitää yleinen vallankumouksellista maalikuuun 17 p. Vuodan vallankumouksen ensimmäisenä vuosipäivänä, jolloin osastoja kehoitetaan kaikkialla toimeenpanemaan itämia ja muita kansankokouksia Suomen vallankumouksen hyväksi. Itämien tarkotus on kerätä varoja Suomen työväenliittuun avustamiseksi, sen taistelussa nalkää ja vehkelleitä porvareita vastaan. Myöskin näissä itämissa on yleisölle tehtävä selväksi sen taistein todellinen luonne, joka nykyään raivooa Suomessa ja itäiläisten porvariltehtien katkela veksely matustessaan ja parattessaan työväenliittuusta Suomessa ja sen edustajia tällä.

IV
Myöskin päätettiin osastoille ilmoit-taa, että se keräys, joka parhaillaan

niin vaillinaisen se on, ei edes kaikkien niitten osastoihin nähden, jotka muka ovat ilmoittaneet, sillä se ei pidä paikkaansa niissäkään.

Toverin tilaajamäärä on men-nyt viimeaikoina hiljalleen vlyö-päin ja näyttää menevän edelle-teenkin. Mutta kyllä siinä parannemisen varaa on, on paljonkin, ja se siite raportistakin vain selvä.

Se tilaajamäärän kohottaminen on muuten sellainen juttu, josta minun käsittäkseni ei amakaan toistaiseksi kannattaisi tehdä mitään päätöstä, sillä entisiäkään ei ole vielä toteutettu, ja siksi minä ajattelin, että jos nyt vaikkapa tehtäisi jotain muuta kuin näköksiä tällä kertaa, vaikkapa otettaisi jokin tilaus koetteeksi kumpio olisi edullisempi menettelytapa. Mitäs te muut arvotte?

Juhan-Kustaa.

P. S. - Minä olen saanut kirjeenkin joka kuuluu: -

"Juhan-Kustaa,

"Toverin kellarissa: -

"Well - tuotemoinen, tahtoisiko Juhan-Kustaa tulla sylliseksi myöskin minun huomatukseni ilmentymään "A. Pille" siltä, että miten on menettelytapa pihkikasvien kanssa, ei ole mikään "tietämisen asia", vaan sekin on vaan "korkeammassa määrässä" makukysymys. Jos se olisi tietämisen asia, niin jyräisyn oltis taistelemaan paremman tietämisen puolesta, kuin mitä "A. P." näkyy omaavan. Sellittäisin että jos on jotakin sanomista, niin sanoo, ettei ole mitään sanomista, niin menee ohi ilman ohjelmassaan potkasematta. Mutta koska pihkikasvien kohtelu ei ole tietokysymys, vaan kukaan oma makunsa, niin kaiken hauskuden vuoksi - kukin makunsa pitääköön.

"Kaimojensa puolesta, Kaktus."